

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในสังกัด ตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัย ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดนครสวรรค์ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด นครสวรรค์ ทั้งหมดจำนวน ๔๐๐ คน ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรี ถึงพลตำรวจตรี โดยแบ่งตามตำแหน่งได้ดังนี้ ตำแหน่งผู้บังคับการ จำนวน ๒ คน ตำแหน่ง รองผู้บังคับการ จำนวน ๕ คน ตำแหน่งผู้กำกับการ จำนวน ๒๓ คน ตำแหน่งรองผู้กำกับการจำนวน ๖๘ คน ตำแหน่งสารวัตรจำนวน ๑๑๗ คน และตำแหน่งรองสารวัตร จำนวน ๑๘๕ คน^๑

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน ๑๙๖ คน โดยการเปิดตาราง สำเร็จรูปของ R.V.Krejcie กับ D.W.Morgan^๒ จากประชากรจำนวน ๔๐๐ คน

๓.๒.๔ การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เพื่อให้กระจายโดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้นในการจำแนกตามตารางที่ ๓.๑

^๑ข้อมูลจาก พ.ต.ท.ปรีชา ทองประเทือง, สารวัตรกำลังพลตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ ณ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕.

^๒ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, (กรุงเทพมหานคร : บิซซิเนสอาร์แอนด์ดี , ๒๕๔๑), หน้า ๔๙.

ตารางที่ ๓.๑ แสดงกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมาย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑. ผู้บังคับการ	๒	๒
๒. รองผู้บังคับการ	๕	๕
๓. ผู้กำกับการ	๒๓	๑๐
๔. รองผู้กำกับการ	๖๘	๓๐
๕. สารวัตร	๑๑๗	๕๐
๔. รองสารวัตร	๑๘๕	๑๐๐
รวม	๔๐๐	๑๙๖

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑. ศึกษาหลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ จากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔. สร้างเครื่องมือ

๕. นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย

๘. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ ภายใต้กรอบหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ ทุติยปาปนิกสูตร แบ่งเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ และตำแหน่ง โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงพุทธตามหลักทุติยปาปนิกสูตรของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ คือ

๑. ด้านจักษุมา : การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล
๒. ด้านวิธูโร : การจัดการ
๓. ด้านนิสสยสัมปันโน : การมีมนุษยสัมพันธ์

โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำเชิงพุทธตามหลักทุติยปาปนิกสูตร ของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Numerical Rating Scale) โดยกำหนดระดับคะแนนเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๕	มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับมีทัศนอยู่ในระดับมากที่สุด
๔	มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับมีทัศนอยู่ในระดับมาก
๓	ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับมีทัศนอยู่ในระดับปานกลาง
๒	น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับมีทัศนอยู่ในระดับน้อย
๑	น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับมีทัศนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaires)

๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ ที่สร้างไว้

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) พระครูสิริภุญญิโก

อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา

อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) พระครูศรีสุธรรมนิวิฐ

รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) นางสาวอนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์

อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕) พันตำรวจโทอาชวิน สิงห์ผลิน

รองผู้กำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์
อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไปทุกข้อ

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับบุคลากรของกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดแพร่ จ.แพร่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ ชุด เก็บได้ ๓๐ ชุด จากนั้นนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)^๓ โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๕๕

๔. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

^๓สิน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุฬาลงกรณ์พิมพ์จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเรียนผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อขออนุญาตเข้าไปทำการเก็บข้อมูลในสถานีดำรวจทุกสถานีในจังหวัดนครสวรรค์

๒. ขอความร่วมมือจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำความเข้าใจในการตอบแบบสอบถาม และทำการแจกแบบสอบถามให้ประชากรกลุ่มเป้าหมายในแต่ละสถานีดำรวจด้วยตัวผู้วิจัยเอง

๓. การเก็บแบบสอบถามผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง กลับคืนด้วยตัวเอง แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์

๔. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าความถี่ (Frequency), และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ ใช้สถิติพรรณนาสำหรับพรรณนาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงพุทธของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean), และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๐ - ๕.๐๐	หมายถึง ระดับความเห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๐ - ๔.๔๙	หมายถึง ระดับความเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๐ - ๓.๔๙	หมายถึง ระดับความเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๐ - ๒.๔๙	หมายถึง ระดับความเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ - ๑.๔๙	หมายถึง ระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด ^๔

^๔ ประคอง กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๕๘.

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในสังกัด ตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ และตำแหน่ง วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t – test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ตอนที่ ๓ การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อ ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique)